

Sygnatura akt II 1 C 45/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2024 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w II Wydziale Cywilnym – Sekcji Egzekucyjnej

Przewodniczący: Sędzia Anna Brackowska

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Paulina Wiktorska

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2024 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa **A. K. (1)**

przeciwko **I. K. i T. K.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. oddała powództwo;
2. przyznaje i nakazuje wpłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi –Widzewa w Łodzi na rzecz adw. P. B. kwotę 270 zł (dwieście siedemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi A. K. (1) z urzędu;
3. przyznaje i nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi na rzecz radcy prawnego M. G. kwotę 108 zł (sto osiem złotych) tytułem wynagrodzenia za pełnienie funkcji kuratora ustanowionego przez Sąd celem reprezentowania interesów małoletniej pozwanej I. K.;
4. przyznaje i nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi na rzecz radcy prawnego M. G. kwotę 108 zł (sto osiem złotych) tytułem wynagrodzenia za pełnienie funkcji kuratora ustanowionego przez Sąd celem reprezentowania interesów małoletniej pozwanej T. K..

Sygnatura akt II 1 C 45/23

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 5 października 2023 roku, skierowanym przeciwko I. i T. K., powód A. K. (1) wniósł o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi, Wydział XII Cywilny Rodzinny z dnia 25 czerwca 2018 roku wydanego w sprawie XII C 1375/17, któremu klauzula wykonalności została nadana w dniu 8 marca 2019 roku. Jako podstawę faktyczną żądania pozwu powód powołał się na zgon przedstawicielki ustawowej jego małoletnich córek A. K. (2) w dniu 26 września 2023 roku i fakt, że od tego dnia córki zamieszkały z nim. (pозew z załącznikami k. 4-6, pismo procesowe z dnia 10.11.2023r. k. 10).

Postanowieniem z dnia 4 stycznia 2024 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział II Cywilny Sekcja Egzekucyjna ustanowił dla powoda pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata (postanowienie k. 23).

W piśmie procesowym z dnia 26 lutego 2024 roku (pismo k. 34-35) pełnomocnik powoda ustanowiony dla niego przez Sąd z urzędu, podtrzymał stanowisko zajęte w pozwie przez powoda i wniósł o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, zaś jako podstawę prawą żądania powołał się na treść art. 840 par. 1 pkt 2 k.p.c. Wskazał on, że

okolicznością faktyczną powołaną w treści art. 840 par. 1 pkt 2 k.p.c. jest śmierć A. K. (2) w dniu 26 września 2023 roku. Wniósł on również o zabezpieczenie żądania pozwu poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przeciw powodowi przez Komornika Sądowego A. W. w sprawie Kmp 10/19 w całości od dnia 26 września 2023 roku. Wniósł on także o zwolnienie powoda od kosztów sądowych i zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu oświadczając, że koszty te nie zostały pokryte w całości ani w części.

Postanowieniem z dnia 5 marca 2024 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział II Cywilny Sekcja Egzekucyjna postanowił: zwolnić powoda od kosztów sądowych w zakresie opłaty od pozwu w wysokości 100 zł i w zakresie opłaty od wniosku o zabezpieczenie w wysokości 100 zł, oddalić wnioski powoda o zwolnienie od kosztów sądowych w pozostałym zakresie (wobec braku innych kosztów sądowych na obecnym etapie postępowania), oddalić wnioski o zabezpieczenie i na podstawie art. 98 par. 1-3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego - ustanowić dla małoletnich pozwanych I. i T. K. kuratora w osobie radcy prawnego - na potrzeby reprezentowania ich praw w sprawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności za sygnaturą akt II 1 C 45/23 toczącej się przeciwko nim z powództwa ich ojca A. K. (1) (postanowienie k. 37).

W odpowiedzi na pozew z dnia 15 maja 2024 roku kurator małoletnich pozwanych wniósł o oddalenie powództwa w całości, nieobciążania powoda kosztami postępowania, przyznanie kuratorowi kosztów pomocy prawnej udzielonej małoletnim pozwany z urzędu, co do których. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew wskazał on, że przesłanki pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności nie zostały spełnione w przedmiotowym stanie faktycznym sprawy, zaś żądania powoda winny zostać oparte na treści art. 138 k.r.i.o. (odpowiedź na pozew k. 50).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 25 czerwca 2018 roku Sąd Okręgowy w Łodzi, Wydział XII Cywilny Rodzinny wydał w sprawie XII C 1375/17 wyrok, w którego punkcie 2. (drugim) i 3. (trzecim) powierzył wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi I. i T. K. obojgu rodzicom, ustalając, że miejscem zamieszkania dzieci będzie miejsce zamieszkania matki A. K. (2). Zobowiązał on jednocześnie oboje rodziców do ponoszenia kosztów wychowania i utrzymania małoletnich oraz w ramach tego obowiązku zasądził od A. K. (1) na rzecz T. i I. K. kwoty po 500 zł miesięcznie dla każdej z nich, płatne miesięcznie, do dnia 10-tego każdego miesiąca kalendarzowego, płatne do rąk matki dzieci – A. K. (2) wraz z odsetkami ustawowymi na wypadek uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat.

Wyrok stał się prawomocny od dnia 17 lipca 2018 roku i w dniu 8 marca 2019 roku wyrokowi temu została nadana klauzula wykonalności (kopia wyroku k. 22, tytuł wykonawczy w załączonych aktach Kmp 10/19 k. 3).

W oparciu o tak powstały tytuł wykonawczy wierzycielki, reprezentowane przez matkę w osobie A. K. (2), wszczęły w dniu 12 marca 2019 roku przeciwko powodowi postępowanie egzekucyjne przed Komornikiem Sądowym A. R.. Postępowanie to zawisło za sygnaturą akt Kmp 4/19.

W związku ze zbiegiem egzekucji do wynagrodzenia za pracę dłużnika (powoda) na mocy postanowienia z dnia 26 marca 2019 roku postępowanie to zostało przekazane do Komornika Sądowego A. W.. W jego kancelarii postępowanie egzekucyjne zawisło za sygnaturą akt Kmp 10/19 i trwa do dnia dzisiejszego w związku z prowadzoną przeciwko dłużnikowi egzekucją z wynagrodzenia za pracę (karta rozliczeniowa – okładka, wnioski egzekucyjne k. 1-2, tytuł wykonawczy k. 3, zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 5, postanowienie z dnia 26.03.2019r. k. 18, zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 21).

A. K. (2) zmarła w dniu 26 września 2023 roku (odpis skrócony aktu zgonu k. 6, ale również okoliczność bezsporna).

Od śmierci A. K. (2) małoletnie pozwane I. i T. K. mieszkają z powodem (okoliczność bezsporna).

W tutejszym Sądzie Rejonowym, w V Wydziale Rodzinnym i Nieletnich za sygnaturą akt V RC 144/24 toczy się z powództwa powoda sprawa o zmianę sposobu wykonywania obowiązku alimentacyjnego w stosunku do małoletnich I. i T. K. (dane z systemu Sędzia 2, okoliczność przyznana przez obie strony postępowania).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz załączonych aktach Kmp 10/19. Był on właściwie bezspornym pomiędzy stronami postępowania. Postanowieniem z dnia 21 maja 2024 roku Wydany na rozprawie), na podstawie art. 235 (2) § 1 pkt 2 i 5 k.p.c.

Sąd postanowił pominąć wnioski dowodowe zgłoszone przez pełnomocnika powoda w punkcie IV, V i VI pisma procesowego z dnia 26 lutego 2024 roku oraz zgłoszony w dniu 21 maja 2024 roku wniosek o przesłuchanie powoda w charakterze strony, gdyż okoliczności jakie miałyby zostać (zgodnie z żądaniem strony powodowej) wykazane za pomocy tych środków dowodowych były okolicznościami niespornymi pomiędzy stronami postępowania i nie były okolicznościami istotnymi dla rozstrzygnięcia w sprawie opartej o treść art. 840 par. 1 pkt 2 k.p.c.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Jak wynika z treści przepisu art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli (...) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne, a także na zarzucie potrącenia.

Treść cytowanego przepisu wyraźnie pozwala na przyjęcie, że możliwość wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego aktualizuje się dopiero w momencie zaistnienia po powstaniu tytułu wykonawczego zdarzenia „wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane”. W treści pozwu i jego uzasadnieniu, także dalszych pismach procesowych pełnomocnika powoda z urzędu okoliczność taka nie została wskazana, gdyż – w ocenie Sądu meriti – okolicznością taką nie jest zgon A. K. (2). W treści spornego tytułu wykonawczego Sąd Okręgowy w Łodzi określił bowiem jedynie sposób realizacji przez powoda jego obowiązku alimentacyjnego względem jego małoletnich córek. Jedynym środkiem prawnym do zmiany sposobu wykonywania obowiązku alimentacyjnego przez powoda jest skierowanie w tym zakresie powództwa do Sądu Rodzinnego, o czym Sąd prawidłowo pouczył powoda i której to możliwości powód skorzystał. Sprawa ta jest w toku.

Zmianie sposobu wykonywania obowiązku alimentacyjnego - z obowiązku płacenia określonej kwoty miesięcznie na rzecz małoletnich uprawnionych do alimentów, na obowiązek osobistych starań o wychowanie i utrzymanie małoletnich, nie służy powództwo określone w okresie art. 840 par. 1 pkt 2 k.p.c.

Jak bowiem wynika z treści art. 133 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego - rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Obowiązek alimentacyjny rodzica względem dziecka powstaje z chwilą jego narodzin i trwa do czasu, do kiedy dziecko nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Obowiązek alimentacyjny powoda nie wygasł w dniu 26 września 2023 roku wraz ze śmiercią A. K. (2), tylko powinien zostać zmieniony zakres tego obowiązku, a w tym zakresie właściwym do orzekania jest Sąd Rodzinny.

Tym samym powództwo wytoczone przez powoda musiało podlegać oddaleniu jako niezasadne. Powód bowiem celem uzyskania żadanego skutku prawnego musi skorzystać (i skorzystał prawidłowo w tym zakresie pouczony przez Sąd Rejonowy) z innych przewidzianych dla niego środków prawnych.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu przez adw. P. B. Sąd orzekł w oparciu o treść Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie – par. 2 pkt 2 – w oparciu o wartość przedmiotu sporu wskazaną przez samego powoda., ustalając to wynagrodzenie w kwocie 270 zł – według stawek jak dla pełnomocnika z wyboru. Pełnomocnik złożył bowiem oświadczenie, że koszty te nie zostały opłacone w całości ani w części.

Orzeczenie to zawarto w punkcie 2. (drugim) wyroku z dnia 21 maja 2024 roku.

O kosztach wynagrodzenia kuratora dla małoletnich pozwanych (każdej z pozwanych z osobna) Sąd orzekł w oparciu o treść na podstawie § 2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...) oraz par. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej, jako iloczyn kwoty 270 zł x 40% = 108 zł.

Orzeczenie to zawarto w punktach 3. (trzecim) i 4. (czwartym) wyroku z dnia 21 maja 2024 roku.